

Informatienota voor de raad

Datum 08 december 2020

Onderwerp	Voortgangsbericht Luchtvaart (<i>Luchtvaartnota en Nota van Antwoord</i>)
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder W. Dogger

Informant F.G. Janssen

Afdeling Proces-, Programma- en Projectmanagement

Telefoon 038 498 2092

Email G.Janssen@zwolle.nl

Bijlagen Bijlage 1 – Overzicht ingediende zienswijzen en reactie kabinet
Bijlage 2 – Position paper t.b.v. kamerdebat 16 december**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

1. de definitieve Luchtvaartnota 2020 – 2050 en de bijbehorende Nota van Antwoord op de ingebrachte zienswijzen

Datum 08 december 2020

Inleiding

Wij informeren u met regelmaat over de stand van zaken met betrekking tot luchtvaart. Voor de zomer hebben wij u geïnformeerd over onze zienswijze op de Luchtvaartnota 2020 - 2050. Op 20 november heeft het kabinet de definitieve Luchtvaartnota gepubliceerd, inclusief de bijbehorende Uitvoeringsagenda en de Nota van Antwoord op de zienswijzen. In de voorliggende informatienota geven wij u een korte beschrijving van de reactie van het kabinet op de zienswijze die Zwolle samen met de provincie Overijssel en diverse gemeenten¹ heeft ingediend. Ook geven we een korte toelichting op de Uitvoeringsagenda.

Voor de volledigheid vind u hieronder een overzicht van de documenten die zijn gepubliceerd:

- [Kamerbrief](#) minister 'Definitieve Luchtvaartnota'
- [Luchtvaartnota 2020 – 2050](#) 'Verantwoord vliegen naar 2050'
- [Uitvoeringsagenda](#) Luchtvaartnota
- [Nota van Antwoord](#) Luchtvaartnota 2020 - 2050
- Onderliggende stukken: [Kabinetsreactie](#) uitgebrachte adviezen en toetsen, [Onderbouwing en Evaluatie](#) van het voorstel, [Draagvlakonderzoek](#) Luchtvaart in Nederland;

Kernboodschap

Nota van Antwoord

In de Nota van Antwoord gaat het kabinet in op alle ingediende zienswijzen. In totaal zijn er 434 zienswijzen ingebracht, waarvan sommigen worden ondersteund door duizenden mensen en organisaties. De zienswijzen komen uit heel Nederland, met relatief veel zienswijzen vanuit de regio Schiphol en de regio Maastricht. De meeste ingebrachte zienswijzen gaan over gezondheids- en leefbaarheidsthema's (gezondheidseffecten, meetstrategie, geluidshinder, nachtvluchten) en de nieuwe koers voor de luchtvaart (publieke belangen, impact van COVID19).

Volgens de Nota van Antwoord is de Luchtvaartnota een strategisch document met de koers tot 2050. Dat betekent dat concrete normen en maatregelen in de onderliggende besluiten, zoals de luchtruimherziening of luchthavenbesluiten, worden opgenomen. Daarnaast is een Uitvoeringsagenda opgesteld voor de concrete invulling van de strategie.

Omdat de Luchtvaartnota volgens het kabinet een strategisch document is gaat de Luchtvaartnota niet over specifieke luchthavens (zoals Lelystad Airport), militaire luchtvaart, luchthavens buiten Nederland of steun aan KLM. Zienswijzen die daar over gaan vallen daarom formeel buiten de scope van het zienswijzetractaat. In een apart hoofdstuk reageert het kabinet wel op die zienswijzen. Op basis van de ingebrachte zienswijzen is de Luchtvaartnota door het kabinet op ongeveer zestig punt verduidelijkt door een aanpassing of toevoeging. Het kabinet heeft op basis van de zienswijzen haar beleid op geen enkel punt gewijzigd.

Wanneer we kijken naar de ingebrachte zienswijzen van de regio dan valt volgens het kabinet het merendeel van de inbreng buiten de scope van de Luchtvaartnota. Een groot aantal punten uit de zienswijze wordt niet of onvolledig beantwoord door het kabinet. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de ingediende zienswijzen en de beantwoording door het kabinet.

¹ Regiogemeenten betrokken bij Lelystad Airport en gemeenten uit Twente

Datum 08 december 2020

Een aantal ingediende zienswijzen en de reactie van het kabinet lichten wij hier toe:

- *Zienswijze | Onderbouw de voorkeursstrategie: kiest het kabinet voor maximale groei?*
Het kabinet spreekt in de Nota van Antwoord dat groei voor het kabinet geen doel op zich is, net zo min als krimp. Pas als het lukt om de negatieve effecten van de luchtvaart op klimaat en leefomgeving voortvarend te verminderen, kan er ruimte voor groei ontstaan.
- *Zienswijze | Hanteer Lelystad Airport niet als referentiesituatie: baseer de keuze op Luchtvaartnota*
Over Lelystad Airport heeft de besluitvorming plaatsgevonden volgens het kabinet. Daarom wordt opening van het vliegveld als uitgangspunt gehanteerd in de Luchtvaartnota. Nut en noodzaak van Lelystad Airport zijn vastgesteld in het Aldersakkoord uit 2008. Naar onze mening gaat het kabinet daarmee voorbij aan alle ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan: COVID19-crisis en de teruggang van de luchtvaartsector daardoor, de discussie rondom stikstofuitstoot, kritiek vanuit de samenleving op luchtvaart. Onderbouwing in de Luchtvaartnota van de actuele noodzaak van opening van Lelystad Airport geeft vertrouwen aan de samenleving.
- *Zienswijze | Kom belofte na dat het luchtruim in 2023 is herzien*
De herziening van het luchtruim is een langer lopend proces waarbij het niet mogelijk is om in één klap het luchtruim 'om te gooien'. In het programma Luchtruimherziening worden uiterlijk in november 2021 tussentijdse verbeteringen doorgevoerd om belemmeringen weg te nemen om zoveel mogelijk ongehinderd te kunnen klimmen op de aansluitroutes. Volgens het kabinet zijn daarmee de in het publieke debat aangeduide 'laagvliegroutes' verdwenen.
Dit antwoord van het kabinet raakt het probleem van de regio: met de verbeteringen in 2021 wordt er nog steeds onnodig laag gevlogen. Bij Stadshagen vliegen vliegtuigen al op 5.000 voet, terwijl met een normaal dalprofiel later gedaald kan worden. Hetzelfde geldt bij vertrek vanaf Lelystad Airport. Vliegtuigen klimmen pas vanaf Hattem/Wapenveld tot grotere hoogte. Beide problemen worden veroorzaakt doordat alleen aanpassingen op de aansluitroutes worden gedaan en niet op de B+routes (routes vanaf Lelystad Airport tot Hattem en 's Heerenbroek). Wij vrezen dat het kabinet met deze aanpassingen van mening is dat Lelystad Airport kan doorgroeien tot 45.000 zonder dat het luchtruim daadwerkelijk is herzien.
- *Zienswijze | Laat Lelystad Airport ook profiteren van het groeimodel*
Het kabinet benoemt onze zienswijze wel, maar reageert niet op de oproep om het groeimodel² ook te laten gelden voor Lelystad Airport. Dit betekent dat er een uitzonderingspositie ten opzicht van andere luchthavens geldt voor Lelystad Airport.
- *Zienswijze | Kom met een nieuw criterium voor 'ernstige hinder', geluidsnormen zijn onvoldoende*
Volgens het kabinet is een veelgehoorde klacht in de zienswijzen dat het berekenen van het aantal ernstig geluidgehinderden en slaapverstoorden, zoals dit momenteel plaatsvindt, onvoldoende beeld geeft van de hinderervaring door omwonenden. Het kabinet vindt het Lden geluidscriterium nog steeds de beste maat om geluidsbelasting uit te drukken en de relatie met ernstige hinder te beschrijven. Het kabinet maakt hiermee zelfs een terugtrekkende beweging ten opzichte van de Ontwerp-Luchtvaartnota. In de bijbehorende PlanMER staat namelijk dat een nieuwe criterium voor 'ernstige hinder' nog steeds de beste maat is.

² Een luchthaven mag alleen groeien wanneer er aantoonbaar sprake is van het terugdringen van negatieve effecten op gezondheid en klimaat

Datum 08 december 2020

Uitvoeringsagenda Luchtvaartnota

In het verlengde van de Luchtvaartnota heeft het kabinet een Uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin staan alle acties en bijbehorende planning verwoord die volgen vanuit de Luchtvaartnota. De thema's die worden behandeld staan benoemd in figuur 1.

Figuur 1 | Inhoudsopgave Uitvoeringsagenda

Voor Zwolle kunnen een aantal acties in de Uitvoeringsagenda van belang zijn:

Drones	Implementatie Europese regelgeving en opstellen 'Actieplan onbemande luchtvaart'
Geluidsoverlast	opstellen 'Actieprogramma luchthavens geluidshinder verminderen', opzetten beleidsproject 'Vliegtuiggeluid' (o.a. WHO-advies), programmatische aanpak 'Meten vliegtuiggeluid'
Groeiverdienmodel	uitwerking groeiverdienmodel luchthavens van nationale betekenis (onduidelijk of dit ook geldt voor Lelystad Airport)
Investeringsstrategie	opstellen Investeringsstrategie ruimtelijke gebiedsopgaven (incl. bereikbaarheid) per luchthaven
Alternatieven luchtvaart	afroeden Actieplan Air/Rail en uitvoering Toekomstbeeld OV
Participatie	opstellen Participatieprincipes en optimaliseren samenwerking provincies en gemeenten
Bestuursrechter	onderzoek mogelijkheid direct beroep bij bestuursrechter

Wij zullen de uitvoering van de Uitvoeringsagenda blijven volgen. Wanneer daar aanleiding voor is, dan zullen wij uw raad informeren.

Communicatie

Op 27 november hebben bestuurders uit Overijssel (Dalfsen, Deventer, Enschede, Overijssel, Zwolle) digitaal gesproken met een groot aantal kamerleden over de Luchtvaartnota. Het gesprek ging over de punten uit de zienswijze en de reactie van het kabinet daarop. Dit alles ter voorbereiding van het debat dat de Kamer heeft op 16 december over de Luchtvaartnota.

Op 10 december is er een bestuurlijk overleg geweest met de verschillende bewonersgroepen, zoals gebruikelijk is bij nieuwe ontwikkelingen in het Luchtvaartdossier. In dit overleg is met elkaar gedeeld hoe het kabinet om is gegaan met de ingediende zienswijzen.

Wij zullen de inhoud van deze informatienota, zoals ook gebruikelijk, delen met de bewonersgroepen en op de website www.zwolle.nl/vliegroutes.

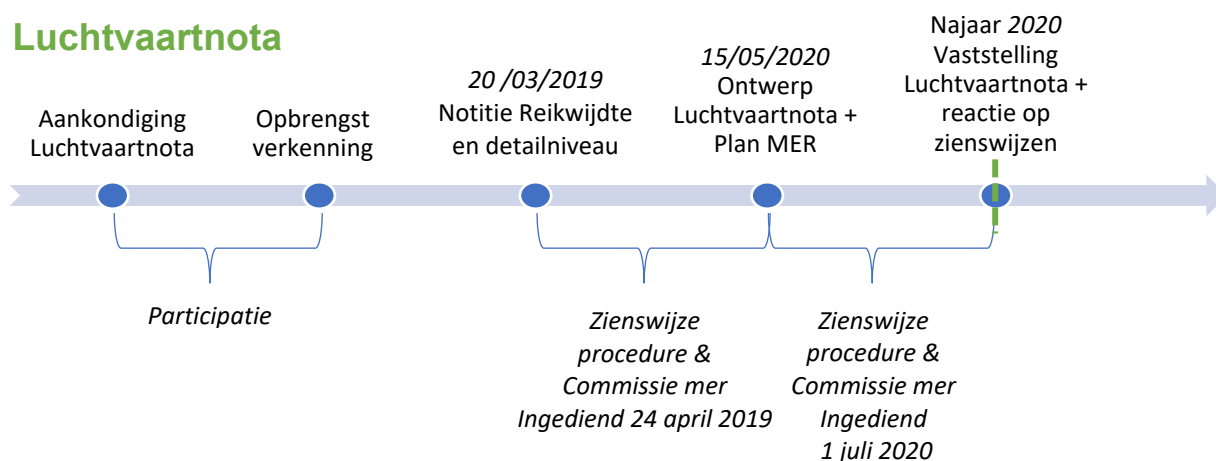
Datum

08 december 2020

Vervolg

Op 16 december heeft de Tweede Kamer gesproken over de definitieve Luchtvaartnota³. De uitkomsten van dit debat zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. Namens de betrokken gemeenten heeft de provincie Overijssel de Kamerleden met een position paper (zie bijlage 2) nogmaals gewezen op de belangen die in onze regio spelen.

De definitieve Luchtvaartnota is door het kabinet vastgesteld. Daarmee is er geen mogelijkheid meer om hier iets in te veranderen. Het kabinet gaat nu aan de slag met de Uitvoeringsagenda van de Luchtvaartnota. Daarin is opgenomen dat de provincie en gemeenten worden betrokken.

Luchtvaartnota**Openbaarheid**

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke

³ N.a.v. de op 14 december aangekondigde COVID19-maatregelen is besloten dit overleg tot nader orde uit te stellen